

## ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΑΝΙΣΟΤΗΤΩΝ: ΤΑ ΕΡΓΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ / ΤΗΛΕΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Του Δρος Ιωάννου ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ

και

της κ. Ελένης ΘΑΝΟΥ

### 1. Γενικά

Τον Δεκέμβριο<sup>1</sup> του 1993, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε την Λευκή Βίβλο για την Ανάπτυξη, την Ανταγωνιστικότητα και την Απασχόληση. Το βασικό συμπέρασμα της Λευκής Βίβλου ήταν, ότι για να αντιμετωπιστεί η ανεργία, που είναι το σημαντικότερο πρόβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης-Ε.Ε. -, πρέπει να συγκεντρωθεί η προσπάθεια στους τομείς, όπου η Ευρώπη έχει συγκριτικά πλεονεκτήματα και μπορεί να γίνει διεθνώς ανταγωνιστική. Οι τομείς αυτοί είναι εκείνοι που απαιτούν υψηλό επίπεδο γνώσης, και βέβαια περιλαμβάνουν και εφαρμογές των νέων τεχνολογιών πληροφορίας. Στην Λευκή Βίβλο χρησιμοποιείται για πρώτη φορά ο όρος «**Κοινωνία της Πληροφορίας**» για να τονιστεί η σχέση ανάμεσα στις νέες τεχνολογίες και στον άνθρωπο σε όλες του τις ιδιότητες (πολίτη, επαγγελματία, καταναλωτή, μαθητή, δάσκαλου κ.λ.).

Αμέσως μετά, τον Ιανουάριο του 1994, για να δοθεί συγκεκριμένο περιεχόμενο στις κατευθύνσεις της Λευκής Βίβλου, συστάθηκε από τον Επίτροπο κ. Martin Bangemann μία ομάδα προσωπικοτήτων, κυρίως βιομηχάνων, από όλα τα Κράτη-Μέλη, με σκοπό να προτείνουν τις δράσεις, που απαιτούνται για την υλοποίηση της Κοινωνίας των Πληροφοριών. Σε έκθεση που δημοσίευσε πέντε (5) μήνες αργότερα, η ομάδα Bangemann επεσήμανε τρεις προτεραιότητες:

---

1. Ο κ. Ιωάννης Αποστολάκης είναι Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών και Ειδικός Ερευνητής του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης. Η κ. Ελένη Θάνου είναι Απόφοιτος της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Υπάλληλος της Διεύθυνσης Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

1. Την απελευθέρωση της αγοράς των τηλεπικοινωνιών.
2. Την θέσπιση κατάλληλου νομικού και κανονιστικού πλαισίου.
3. Την ανάληψη επενδυτικών πρωτοβουλιών από τον ιδιωτικό τομέα σε μία σειρά εφαρμογών.

Οι προτεραιότητες αυτές υιοθετήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Κορυφής στην Κέρκυρα τον Ιούνιο του 1994 και αποτέλεσαν τους βασικούς μοχλούς του προγράμματος δράσης που αποφάσισε η Επιτροπή τον Ιούλιο του 1994.

Η τρίτη προτεραιότητα του προγράμματος δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι, όπως προαναφέρθηκε, οι επενδυτικές πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα σε συγκεκριμένες εφαρμογές. Εκφράζεται, κυρίως, μέσα από τρία προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης: το IT ή ESPIRIT, το ACTS και το TELEMATICS, από τα οποία το τρίτο αφορά εφαρμογές της ψηφιακής τεχνολογίας και είναι πλησιέστερα προς τις συγκεκριμένες υπηρεσίες της αγοράς των πληροφοριών (σε θέματα υγείας, μεταφορών, δημόσιας διοίκησης, αστικών και αγροτικών περιοχών, βιβλιοθηκονομίας κ.λ.). Αναφέρονται, επίσης, τρία (3) προγράμματα με αντικείμενο όχι τόσο την έρευνα, όσο τις υπηρεσίες περιεχομένου πληροφορίας: το INFO 2000 που αφορά υπηρεσίες και προϊόντα πολυμέσων, το MEDIA II, που ενισχύει οπτικοακουστικές παραγωγές και το RAPHAEL που αποσκοπεί στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και τα προγράμματα SOCRATES και LEONARDO στον τομέα της εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

Η Ελλάδα έχει καλή συμμετοχή στα ευρωπαϊκά προγράμματα, που έχουν σχέση με την **Κοινωνία της Πληροφορίας**, χάρις σε ορισμένες ιδιωτικές επιχειρήσεις, στο καλό της πανεπιστημιακό και ερευνητικό υπόβαθρο και στην, κατά πολύ άνω του μέσου όρου, ποιότητα ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών, όπως της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας - ΓΓΕΤ - και του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης - ΕΚΤ.

Στην ανάλυση που ακολουθεί, θα γίνει μία προσπάθεια παρουσίασης πολλών από τα ευρωπαϊκά αυτά προγράμματα, στα οποία έχει συμμετοχή και η Ελλάδα. Επίσης, θα αναδειχθεί και η συμβολή της δημόσιας διοίκησης στην επιτυχή διεξαγωγή τους. ✓

## 2. Το πρόγραμμα LEONARDO DA VINCI

Το πρόγραμμα LEONARDO DA VINCI καλύπτει την περίοδο από 1 Ιανουαρίου 1995 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1999 και θεμελιώνεται στα προγράμματα PETRA, FORCE, EUROTECNET, COMMET, σε τμήμα του προγράμματος LINGUA, καθώς και στο δίκτυο IRIS.

Το LEONARDO DA VINCI θα στηρίξει και θα συμπληρώσει ενέργειες στα Κράτη-Μέλη της Ε.Ε. για τη βελτίωση της ποιότητας, της πολιτικής και της πρακτικής της επαγγελματικής κατάρτισης και της δυνατότητάς της να βρει νέους τρόπους μάθησης. Το LEONARDO DA VINCI θα καλλιεργήσει τη διακρατική συνεργασία, συνενώνοντας τις διαφορετικές εμπειρίες που έχουν αποκτηθεί σε όλη την έκταση της Ευρώπης, για την δημιουργία καινοτόμων προσεγγίσεων της μεθοδολογίας, του περιεχομένου, της παροχής και του υλικού κατάρτισης.

### 3. Το πρόγραμμα INFO 2000

Το πρόγραμμα αυτό έχει σκοπό να αναπτύξει μία ευρωπαϊκή βιομηχανία πληροφοριών, η οποία θα είναι ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο και ικανή να ικανοποιήσει τις ανάγκες των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και πολιτών, καθώς και να συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση. Ο σκοπός αυτός θα επιτευχθεί μέσω τριών (3) κυριοτέρων δράσεων:

- Την αύξηση της ζήτησης μέσω της διέγερσης του ενδιαφέροντος των πολιτών.
- Την εκμετάλλευση των πληροφοριών στον ευρωπαϊκό δημόσιο τομέα.
- Την διερεύνηση των πιθανοτήτων εξάπλωσης των ευρωπαϊκών πολυμέσων.

#### 3.1. MIDAS-NET

Η δράση αυτή έχει σκοπό να δημιουργήσει νέες αγορές σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ενισχύοντας την ζήτηση για υπηρεσίες πολυμέσων σε επιλεγμένες ομάδες ενδιαφέροντος, όπως: Μικρο-Μεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), Στελέχη οργανισμών, όπως π.χ. το Εμπορικό Επιμελητήριο, Βιομηχανίες κ.ά..

Οι χώρες που συμμετέχουν στην δράση αυτή είναι η Αυστρία, το Βέλγιο, η Δανία, η Φινλανδία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Ισλανδία, η Ιρλανδία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία, η Νορβηγία, η Πορτογαλία, η Ισπανία, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η ελληνική συμμετοχή αποτελείται από: 1. Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης - ΕΚΤ, και 2. Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών - ΕΒΕΑ

#### 3.2. ECHO

Η δράση αυτή υποστηρίζει τα οφέλη από την χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικής επεξεργασίας πληροφοριών, προσφέροντας ελεύθερη πρόσβαση σε περισσότερες από είκοσι on-line βάσεις δεδομένων σε όλες τις γλώσσες της Κοινότητας. Η κυριότερη βάση δεδομένων είναι η TED (Tenders Electronic Daily), η οποία ελέγχεται από την EUR OP (Office for Official Publications of the EU) - το Γραφείο των Επίσημων Εκδόσεων της Ε.Ε. και προσφέρεται μέσω Εθνικών Διαύλων Επικοινωνίας.

### 4. Το πρόγραμμα TELEMATICS APPLICATIONS PROGRAMME (TAP)

Το πρόγραμμα αυτό έχει ως σκοπό την διάδοση των εφαρμογών πληροφορικής και της τεχνολογίας των επικοινωνιών. Έχει δεκατρείς (13) τομείς ενδιαφέροντος:

- |                                  |                                          |
|----------------------------------|------------------------------------------|
| • Δημόσια Διοίκηση               | • Άτομα με ειδικές ανάγκες - Ηλικιωμένοι |
| • Μεταφορές                      | • Περιβάλλον                             |
| • Έρευνα                         | • Τεχνικές Τηλεματικής                   |
| • Εκπαίδευση και κατάρτιση       | • Γλωσσική Επεξεργασία                   |
| • Βιβλιοθήκες                    | • Επεξεργασία Πληροφορίας                |
| • Αστικές και Αγροτικές Περιοχές | • Ενέργειες υποστήριξης                  |
| • Υγεία                          |                                          |

Οι εφαρμογές τηλεματικής στην Δημόσια Διοίκηση μέσω του προγράμματος (TAP) είναι τρείς (3): το ELPRO (Electronic Public Procurement System for Europe), το MIRTO (Multimedia Interaction with Regional and Transnational Organizations) και το TAPPE (Telematics for Administrations: Public Procurement in Europe).

#### **4.1. ELPRO: (Αυτοματοποιημένο Σύστημα Διεξαγωγής Δημοσίων Προμηθειών)**

Το έργο ELPRO απαντά στις ανάγκες τριών αλληλοεξαρτώμενων ομάδων:

- Διοικήσεις (των κρατών-μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής).
- Ενδιαφερόμενους για προμήθεια (Δημόσιος/Ιδιωτικός Τομέας, Υπηρεσίες).
- Προμηθευτές (στην πλειοψηφία τις ΜΜΕ).

Το ELPRO ως αυτοματοποιημένο σύστημα θα δομήσει τις πληροφορίες, που αφορούν τις προμήθειες, τόσο από την πλευρά των ενδιαφερομένων, όσο και από την πλευρά των προμηθειών σε περιφερειακό επίπεδο, προσφέροντας υπηρεσίες Τηλεματικής και υπηρεσίες Internet.

#### **4.2. MIRTO (Αλληλεπιδρώντα πολυμέσα σε Περιφερειακούς και Διακρατικούς Οργανισμούς)**

Σκοπός του έργου MIRTO είναι ο προσδιορισμός και η προσπάθεια δημιουργίας ενός νέου τρόπου αλληλεπίδρασης μεταξύ Δημόσιας Διοίκησης, Πολίτη, ΜΜΕ και Επαγγελματιών. Το αναμενόμενο αποτέλεσμα θα επιτευχθεί μέσω της ανάπτυξης, αξιολόγησης, πειραματισμού και δοκιμής εφαρμογών πολυμέσων και τηλεματικής. Οι υπηρεσίες αυτές θα παρουσιαστούν σε τέσσερις πειραματικούς κόμβους: *Βρυξέλλες, Μαδρίτη, Μασσαλία και Ρώμη*.

Το MIRTO θα δομηθεί, χρησιμοποιώντας πληροφορίες από τα Πληροφοριακά Συστήματα των Δημόσιων Υπηρεσιών, ενώ θα διοικείται από εταιρίες Παροχής Πληροφοριών και Υπηρεσιών, στις οποίες θα συμμετέχει ο δημόσιος και ιδιωτικός τομέας και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το έργο θα αποσαφηνίσει τα νομικά θέματα που πιθανόν θα προκύψουν, θα ρυθμίσει την εγκατάσταση, φύση και ρόλο των πληροφοριών στις εταιρίες Παροχής Πληροφοριών και Υπηρεσιών, με αναφορές στις ειδικές συνθήκες της κάθε Χώρας. Πιθανά προβλήματα, που θα παρουσιαστούν σχετικά με κανονισμούς, δικαιώματα ιδιοκτησίας πληροφοριών και κριτηρίων διαχείρισης θα αναγνωριστούν και λυθούν προκαταβολικά, ανοίγοντας έτσι τον δρόμο στην εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων.

Τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από το MIRTO συνοψίζονται ως εξής:

1. Βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρονται στους πολίτες, μεγαλύτερο εύρος πληροφοριών και μόνιμη πρόσβαση στις πληροφορίες 24 ώρες το 24ωρο.
2. Βελτίωση στην εσωτερική λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών και στην καλύτερη εξυπηρέτηση με το μικρότερο κόστος. Μία καλύτερη διαχείριση των πληροφοριών

μέσα σε μία δημόσια υπηρεσία, έχει ως αποτέλεσμα τον υψηλό βαθμό αποδοτικότητας και την ικανοποίηση των πολιτών.

3. Ανάπτυξη κοινής μεθοδολογίας και προσδιορισμός μίας κοινής αρχιτεκτονικής, κατ' αρχάς για τις τέσσερις πειραματικές περιφέρειες. Αυτή η κοινή προσέγγιση, θα συμβάλλει αποτελεσματικά στην σύγκλιση των λειτουργικών συστημάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε μία κοινή αρχιτεκτονική Τηλεματικής.

4. Συνειδητοποίηση σχετικά με την διασυνοριακή ανταλλαγή πληροφοριών και ευκαιρία για την δοκιμή των διευρωπαϊκών δικτύων σε μία ευρεία περιοχή διαθέσιμων πληροφοριών.

#### **4.3. TAPPE (Τηλεματική για την διοίκηση: Δημόσιες προμήθειες στην Ευρώπη)**

Σκοπός του έργου είναι να προτείνει νέες λύσεις στον χώρο των δημόσιων προμηθειών. Αυτές οι λύσεις θα συμβάλλουν στην κοινή εφαρμογή των πολιτικών της Ε.Ε., στη μείωση των δημοσίων δαπανών και στην ανάπτυξη ενός καλύτερου συστήματος διαχειριστικού ελέγχου.

Το TAPPE υποστηρίζει την κατασκευή μίας κοινής υποδομής δημοσίων προμηθειών, με την ανάπτυξη ενός αυτοματοποιημένου συστήματος, που θα αναγκάζει τους χρήστες του να ακολουθούν τους νόμους και τους κανονισμούς, που αφορούν την ανακοίνωση, αξιολόγηση και την ανάληψη των συμβάσεων.

Το TAPPE θα βασιστεί σε διεθνή προγράμματα, όπως είναι το CALS και τα SIMAP, TEDIS/EDIFACT MD 12 και TEDIS/EUPRODUCT. Επίσης, θα μεταφέρει τις εμπειρίες και από εθνικά προγράμματα δημοσίων προμηθειών της Φινλανδίας και της Νορβηγίας. Η πρόοδος του θα γίνεται σε στενή συνεργασία με το έργο ELPRO του ίδιου προγράμματος (Telematics for Administrations). Η υλοποίηση θα βασίζεται στα διεθνή πρότυπα X. 400, EDIFACT και EURO-ISDN με την βοήθεια των πολυμέσων, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Οι Χώρες που συμμετέχουν ως πειραματικοί κόμβοι είναι: Ελλάδα (Εμπορικό Επιμελητήριο Αθηνών - Intrisoft A.E.), Φινλανδία, Ισλανδία, Δανία, Σουηδία και Νορβηγία.

Τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από το TAPPE συνοψίζονται ως εξής:

1. Συμβολή στην Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση με την επίδραση του στην καθημερινή εργασία των δημοσίων υπαλλήλων, που ασχολούνται με τις προμήθειες. Τα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν θα αυξήσουν την κατανόηση της κοινής ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

2. Σωστή εφαρμογή νόμων και κανονισμών.

3. Συμβολή στην εναρμονισμένη εφαρμογή της κοινής νομοθεσίας και κανονισμών.

4. Προσδιορισμός κατευθυντηρίων γραμμών για τις δημόσιες προμήθειες καθώς και συμβολή στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας μεταξύ των κρατών-μελών της Ενιαίας Αγοράς.

*Συνεχίζεται*

*Δημ. Γ. ΠΑΥΛΑΚΗΣ: Τραπεζικό Μάρκετινγκ. Αθήναι, 1998. Έκδοση της Εθνικής Τραπεζής της Ελλάδος (Υποδιεύθυνση Εκπαίδευσης Προσωπικού).*

Η νέα εργασία του κ. Δ.Γ. ΠΑΥΛΑΚΗ, προϊόν μακράς εμπειρίας επί των συναφών θεμάτων, λόγω της ευδόκιμης υπηρεσίας του στην Εθνική Τράπεζα, περιλαμβάνει, πλην του Προλόγου, δέκα Μέρη και Βιβλιογραφία.

Οι τίτλοι των επί μέρους δέκα Μερών είναι ενδεικτικοί του εύρους της θεματολογίας του βιβλίου: Γενικά στοιχεία περί Μάρκετινγκ, Τραπεζικό Μάρκετινγκ, Η έρευνα Μάρκετινγκ, Το μίγμα Μάρκετινγκ, Διανομή, Το προϊόν, Η τιμολογιακή πολιτική, Ο σχεδιασμός Μάρκετινγκ, Προβολή και προώθηση, Πωλήσεις.

Όπως τονίζει στον Πρόλογό της η κυρία ΜΑΡΙΑ ΤΕΡΛΙΞΙΔΟΥ, «το Μάρκετινγκ αποτελεί το κατ' εξοχήν όχημα της επιχείρησης για την προώθηση των στόχων της και την επιδίωξη συνεχούς, σταθερής ανάπτυξης και προβολής... Ο σ. κ. Δ.Γ. ΠΑΥΛΑΚΗΣ, πέρα από την γνώση του αντικειμένου και την πλούσια επαγγελματική εμπειρία σε εφαρμογές του Μάρκετινγκ στην Τράπεζα, διαθέτει και ένα πρόσθετο πλεονέκτημα, την μακρόχρονη θητεία του ως Εισηγητού σε θέματα Μάρκετινγκ (σε Προγράμματα Επιμόρφωσης Στελεχών)».

Κατά τον σ., «το Μάρκετινγκ έχει εισέλθει για τα καλά στη ζωή όλων των πολιτισμένων Λαών. Στην πραγματικότητα, μεγάλη συμμετοχή στην διαμόρφωση των νέων συνθηκών ζωής, έχουν οι ειδικοί του Μάρκετινγκ με τις επιλογές τους». «Όλες οι καταναλωτικές συνήθειες επηρεάζονται χωρίς αμφιβολία από την νέα αυτή επιστήμη».

Ο ουσιαστικός επιστημονικός εξοπλισμός του σ. (Μ.Σ. επί θεμάτων Περιφερειακής Ανάπτυξης, πτυχία Α.Β.Σ.Π. και Π.Α.Σ.Π.Ε. κ.ά.) εν συνδυασμό με την κτηθείσα επί εικοσαετία σχεδόν εμπειρία στους χώρους εργασίας της Τραπεζής, επέτρεψαν την σύνταξη μίας άρτιας μονογραφίας, διακρινομένης για το απλό ύψος της, τον πλούτο των στοιχείων, την μεθοδική κατάταξη του υλικού, την καταγραφή των σύγχρονων τάσεων στον χώρο του Μάρκετινγκ. Εν κατακλείδι, το βιβλίο του κ. Δ.Γ. ΠΑΥΛΑΚΗ, πέραν της επιστημονικής συμβολής του στην διερεύνηση νέων θεματικών πεδίων, αποτελεί πολύτιμο εργαλείο για τους περί τα συναφή θέματα ασχολούμενους.

Καθηγητής Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ